

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA MACEJA ŠPUNARA [*MACIEJ SZPUNAR*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2023. gada 11. maijā¹

Lieta C-201/22

Kopiosto r.y.
pret
Telia Finland Oyj

(*Korkein oikeus* (Augstākā tiesa, Somija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Intelektuālā īpašuma tiesības – Direktīva 2014/26/ES – Autortiesību un blakustiesību kolektīvā pārvaldība – Kolektīvās pārvaldības organizācija – Direktīva 2004/48/EK – Pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu – 4. pants – Personas, kas ir tiesīgas prasīt direktīvā paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu – Kolektīvās pārvaldības organizācijas, kas akreditētas piešķirt paplašinātās kolektīvās licences – Tiesību īpašnieki, kas nav pilnvarējuši iestādi tos pārstāvēt

Ievads

1. Lai gan precīzi saskaņoti², intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības procesuālie aspekti joprojām lielā mērā ir pakļauti atšķirīgiem valsts tiesiskiem regulējumiem. Direktīvas 2004/48/EK³ tiesību normu mērķis ir samazināt neērtības, ko tie rada iekšējā tirgus attīstībai, nosakot šajā ziņā virkni pasākumu, kuri jāparedz valsts tiesībās, lai nodrošinātu autortiesību un blakustiesību ievērošanu tiesvedībās.

2. Grūtības, kas radušās šajā lietā, tomēr attiecas nevis uz minēto pasākumu virkni, bet uz personām, kurām jābūt pilnvarotām tos izmantot valstu tiesās. Galvenais jautājums ir par to, vai Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkts uzliek dalībvalstīm pienākumu atzīt intelektuālā īpašuma kolektīvo tiesību pārvaldības iestādēm [organizācijām] (turpmāk tekstā – “KPO”) tiesības rīkoties savā vārdā strīdos, kuru priekšmets ir šajā direktīvā paredzēto pasākumu piemērošana.

¹ Oriģinālvaloda – franču.

² Skat. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV 2001, L 167, 10. lpp.) 8. pantu.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2004. gada 29. aprīlis) par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu (OV 2004, L 157, 45. lpp.).

3. Šajā lietā minētais jautājums rodas saistībā ar tādas organizācijas darbību, kura ir tiesīga piešķirt tā sauktās “paplašinātās” kolektīvās licences. Paplašinātās licences ir ieviestas Skandināvijas valstīs 1960. gados⁴, un tās ir oriģināls intelektuālā īpašuma tiesību pārvaldības mehānisms, kas dažām KPO ļauj izmantošanas tiesības piešķirt ne tikai savu biedru vārdā, bet arī citu īpašnieku vārdā, kuri nav izvēlējušies savu tiesību individuālu pārvaldību. Šis mehānisms ir izrādījies lietderīgs jomās, kurās darbu, ko varētu izmantot licenciāti, daudzums un tirgus pārmērīgā sadrumstalotība padara sarežģītu pārvaldību ar individuāliem līgumiem, radot ievērojamu tiesisku nedrošību⁵.

4. KPO piešķirtā paplašinātā kompetence tiesību pārvaldībā liek uzdot jautājumu, kādai būtu jābūt šo organizāciju lomai intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībā tiesā. Atbildē uz šo jautājumu būtu jāņem vērā būtiskās atšķirības, kas starp dalībvalstīm pastāv tiesvedības jomā. Šīs atšķirības, manuprāt, izskaidro Savienības likumdevēja piesardzību, nenolemjot veikt valstu tiesiskā regulējuma pilnīgu saskaņošanu spēkā esošajās Savienības tiesību normās.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 93/83/EEK

5. Saskaņā ar Direktīvas 93/83/EEK⁶ 9. pantu “Kabeļu retranslācijas tiesību īstenošana”:

“1. Dalībvalstis nodrošina, lai autortiesību subjektu vai blakustiesību subjektu tiesības piešķirt vai atteikt kabeļu retranslācijas atļauju kabeļoperatoram varētu īstenot tikai caur autortiesību aģentūru [kolektīvās pārvaldības organizāciju].

2. Ja tiesību subjekts savu tiesību pārvaldību nav nodevis autortiesību aģentūrai, autortiesību aģentūru, kas pārvalda tās pašas kategorijas tiesības, uzskata par pilnvarotu pārvaldīt viņa tiesības. Ja minētās kategorijas tiesības pārvalda vairāk nekā viena autortiesību aģentūra, tiesību subjekts var brīvi izvēlēties, kura no šīm autortiesību aģentūrām ir uzskatāma par pilnvarotu pārvaldīt viņa tiesības. Šajā punktā minētajam tiesību subjektam ir tās pašas tiesības un pienākumi, kas izriet no līguma starp kabeļoperatoru un autortiesību aģentūru, kuru uzskata par pilnvarotu pārvaldīt viņa tiesības, kā to tiesību subjektu tiesības, kas minēto autortiesību aģentūru pilnvarojusi, un viņš var prasīt šo tiesību ievērošanu laika posmā, kas jānosaka attiecīgai dalībvalstij un kas nav mazāks par trim gadiem no kabeļu retranslācijas dienas, kura ietver viņa darbu vai citu aizsargātu objektu [no dienas, kad pa kabeļiem retranslēts viņa darbs vai cits aizsargāts objekts].

3. Dalībvalsts var paredzēt, ka, ja tiesību subjekts atļauj darbu vai cita aizsargāta objekta sākotnējo raidījumu tās teritorijā, tiek uzskatīts, ka viņš ir piekritis neīstenot savas kabeļu retranslācijas tiesības individuāli, bet īstenot tās saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem.”

⁴ Par paplašinātās kolektīvās licences iekļaušanu Savienības tiesībās skat. Quaedvlieg, A., “Les licences collectives étendues. Un oiseau exotique des lacs du Nord fait un atterrissage réussi à Bruxelles”, *Revue internationale du droit d’auteur*, Nr. 4, 2020, 189. lpp.

⁵ Saistībā ar šā mehānisma vispārīgu aprakstu un dalībvalstu pieņemto risinājumu attiecībā uz paplašinātajām licencēm digitālajā tirgū detalizētu kartogrāfiju skat. Eiropas Komisijas vārdā veikto pētījumu *Study on Emerging Issues on Collective Licensing Practices in the Digital Environment*, *Publications Office of the European Union*, Luksemburga, 2021, 131.–242. lpp.

⁶ Padomes Direktīva (1993. gada 27. septembris) par dažu noteikumu saskaņošanu attiecībā uz autortiesībām un blakustiesībām, kas piemērojamas satelītu apraidei un kabeļu retranslācijai (OV 1993, L 248, 15. lpp.).

Direktīva 2004/48

6. Direktīvas 2004/48 3., 10. un 18. apsvērumā ir noteikts:

“(3) [...] nepastāvot efektīviem intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības līdzekļiem, netiek veicināta jauninājumu ieviešana un jaunrade un mazinās ieguldījumi. Tādēļ ir jānodrošina, ka materiālās tiesības intelektuālā īpašuma jomā, kas pašreiz lielā mērā ir *acquis communautaire* sastāvdaļa, Kopienā piemēro efektīvi. Šai sakarā intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanas līdzekļiem ir milzīga nozīme iekšējā tirgus veiksmīgas darbības nodrošināšanā.

[..]

(10) Šīs direktīvas mērķis ir tuvināt tiesību sistēmas, lai iekšējā tirgū nodrošinātu augstu, līdzvērtīgu un viendabīgu aizsardzības līmeni.

[..]

(18) Personām, kam ir tiesības pieprasīt [šajā direktīvā paredzēto] pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu, ir jābūt ne tikai tiesību subjektiem, bet arī personām, kas ir tieši ieinteresētas un kam ir tiesības celt prasību tiesā, ciktāl to ļauj piemērojamie tiesību akti, un to skaitā var būt profesionālas organizācijas, kas nodarbojas ar minēto tiesību pārvaldību vai kas izveidotas to kolektīvo un individuālo interešu aizstāvībai, par kurām tās atbild.”

7. Saskaņā ar Direktīvas 2004/48 1. pantu “Priekšmets”:

“Šī direktīva attiecas uz pasākumiem, kārtību un aizsardzības līdzekļiem, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu. Šajā direktīvā termins “intelektuālā īpašuma tiesības” ietver rūpnieciskā īpašuma tiesības.”

8. Šīs direktīvas 2. panta “Piemērošanas joma” 1. punktā ir noteikts:

“Neskarot līdzekļus, kas [Savienībā] vai valstu tiesību aktos ir vai var tikt paredzēti, ciktāl šie līdzekļi var būt labvēlīgāki tiesību īpašniekiem, šajā direktīvā paredzētos pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus saskaņā ar 3. pantu piemēro visiem intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem, kas paredzēti [Savienības] un/vai attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos.”

9. Minētās direktīvas 3. pantā “Vispārīgas saistības” ir noteikts:

“1. Dalībvalstis paredz pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šajā direktīvā paredzēto intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu. [...]”

2. Šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir [...] efektīvi, proporcionāli un preventīvi, un tos piemēro tā, lai izvairītos no šķēršļu radīšanas likumīgai tirdzniecībai un nodrošinātu, ka tos neizmanto ļaunprātīgi.”

10. Direktīvas 2004/48 4. pants “Personas, kas ir tiesīgas prasīt minēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu” ir formulēts šādi:

“Par personām, kas ir tiesīgas prasīt šajā nodaļā minēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu, dalībvalstis atzīst:

- a) intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus saskaņā ar piemērojamo tiesību aktu noteikumiem,
- b) visas citas personas, kas ir pilnvarotas izmantot šīs tiesības, jo īpaši licenciātus, ciktāl to pieļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem,
- c) intelektuālā īpašuma kolektīvo tiesību pārvaldes iestādes [organizācijas], ko regulāri atzīst par tādām, kuras ir tiesīgas pārstāvēt intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus, ciktāl to ļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem,
- d) profesionālās aizstāvības iestādes, ko regulāri atzīst par tādām, kuras ir tiesīgas pārstāvēt intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus, ciktāl to ļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem.”

Direktīva 2014/26/ES

11. Direktīvas 2014/26/ES⁷ 12. apsvērumā ir noteikts:

“Lai gan šī direktīva ir piemērojama visām mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām, izņemot III sadaļu, kura attiecas tikai uz mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām, kas daudzteritoriālā mērogā pārvalda autoru tiesības muzikālo darbu izmantošanai tiešsaistē, tā neskar tādus noteikumus par tiesību pārvaldījumu dalībvalstīs kā, piemēram, individuālo pārvaldījumu, pārstāvošās mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas un izmantotāja savstarpējās vienošanās paplašināto ietekmi, t.i., paplašinātu kolektīvo licencēšanu, obligāto kolektīvo pārvaldījumu, tiesiskās prezumpcijas attiecībā uz pārstāvību un tiesību nodošanu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām.”

12. Šīs direktīvas 3. panta “Definīcijas” a) punktā ir paredzēts:

“Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- a) “mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija” ir jebkura organizācija, kura ar likumu vai ar tiesību nodošanu, licenci vai jebkuru citu līgumisku vienošanos ir pilnvarota vairāk nekā viena tiesību subjekta vārdā šo tiesību subjektu kolektīvās interesēs veikt autortiesību vai blakustiesību pārvaldījumu kā tās vienīgo vai galveno darbības mērķi un kura atbilst vienam vai abiem šādiem kritērijiem:
 - i) tā atrodas tās biedru īpašumā vai kontrolē;
 - ii) tā ir organizēta kā bezpeļņas organizācija[.]”

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2014. gada 26. februāris) par autortiesību un blakustiesību kolektīvo pārvaldījumu un muzikālo darbu tiesību lietošanai tiešsaistē daudzteritoriālo licencēšanu iekšējā tirgū (OV 2014, L 84, 72. lpp.).

13. Saskaņā ar minētās direktīvas 35. pantu “Strīdu izšķiršana”:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka strīdus starp kolektīvā pārvaldījuma organizācijām un izmantotājiem, jo īpaši par esošajiem un piedāvātajiem licencēšanas nosacījumiem vai līguma pārkāpumiem, var iesniegt tiesā vai attiecīgos gadījumos citai neatkarīgai un objektīvai strīdu izšķiršanas struktūrai, ja minētajai struktūrai ir pieredze intelektuālā īpašuma tiesību jomā.

2. Direktīvas 33. un 34. pants un šā panta 1. punkts neskar pušu tiesības izmantot un aizstāvēt savas tiesības, iesniedzot prasību tiesā.”

Somijas tiesības

14. *Tekijänoikeuslaki* (404/1961) (Autortiesību likums), redakcijā, kas grozīta ar Likumu 607/2015 (turpmāk tekstā – “Autortiesību likums”), 26. panta 1. punktā “Līgumiskā licence” ir paredzēts, ka šā likuma tiesību normas par līgumiskajām licencēm ir piemērojamas līgumam, kas noslēgts starp lietotāju un Izglītības un kultūras ministrijas akreditētu organizāciju, kura noteiktā nozarē pārstāv lielu skaitu Somijā izmantotu darbu autoru, saistībā ar šīs pašas nozares autoru darbu izmantošanu. Attiecībā uz šādu līgumu tiek uzskatīts, ka akreditētā organizācija ir pilnvarota pārstāvēt arī citus tās pašas nozares darbu autorus. Saskaņā ar šo līgumu saņemtas paplašinātās kolektīvās licences turētājs atbilstoši tās nosacījumiem var izmantot visus šīs pašas nozares autoru darbus.

15. Saskaņā ar Autortiesību likuma 26. panta 4. punktu šī panta 1. punktā minētās organizācijas paredzētie nosacījumi attiecībā uz atlīdzības par darbu reproducēšanu, izplatīšanu vai pārraidīšanu sadali starp autoriem, ko tā tieši pārstāv, vai atlīdzību izmantošanu autoriem kopīgiem mērķiem ir piemērojami arī citiem šīs pašas nozares autoriem, kurus šī organizācija tiešā veidā nepārstāv.

Tiesvedības rašanās fakti, pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

Tiesvedības priekšvēsture un tiesvedība pamatlietā

16. *Kopioisto r.y.* ir autortiesību īpašniekus pārstāvoša kolektīvā pārvaldījuma organizācija Direktīvas 2014/26 3. panta a) punkta izpratnē, kuru Izglītības un kultūras ministrija ir akreditējusi kā organizāciju, kas pilnvarota piešķirt paplašinātās licences. Tās attiecas lielākoties uz radio vai televīzijas raidījumos ietvertu darbu retranslācijas tiesībām. Tajā pašā laikā *Kopioisto* pārvalda un piešķir licences daudzu autoru vārdā, pamatojoties uz pilnvarām, ko tai piešķirušī šie autori.

17. Sabiedrība *Telia Finland Oyj* (turpmāk tekstā – “*Telia*”) kabeltelevīzijas tīklā pārraida nešifrētus televīzijas kanālu signālus publiskai uztveršanai.

18. 2018. gada 24. janvārī *Kopioisto* cēla *markkinaoikeus* (Tirdzniecības tiesa, Somija) prasību par pārkāpumu un lūdza atzīt, ka *Telia* ir veikusi televīzijas pārraižu retranslāciju bez *Kopioisto* atļaujas. Saistībā ar to *Kopioisto* lūdza kompensācijas un atlīdzības izmaksu, galvenokārt balstoties uz savu kā organizācijas, kas ir pilnvarota piešķirt paplašinātās licences, statusu un pakārtoti – uz savu kā pilnvarotās personas, kurai autori uzticējuši savu tiesību pārvaldību, statusu.

19. Ar 2019. gada 18. jūnija spriedumu *markkinaoikeus* (Tirdzniecības tiesa) noraidīja *Kopioisto* prasības, pamatojoties uz to, ka šai organizācijai nebija tiesību savā vārdā celt prasību par pārkāpumu.

20. *Kopioisto* iesniedza *Korkein oikeus* (Augstākā tiesa, Somija) apelācijas sūdzību par šo spriedumu, atsaucoties uz savu tiešo ieinteresētību celt prasību strīdos par tiesībām, uz kurām attiecas tās piešķirtās licences.

21. Atbildot uz *Kopioisto* argumentiem, *Telia* apgalvo, ka šās organizācijas pilnvaras piešķirt kolektīvās licences neļauj tai celt prasību par pārkāpumu savā vārdā, jo šādu prasību var celt vienīgi šo tiesību īpašnieki, proti, vai nu darbu autori, vai to cesionāri.

Prejudiciālie jautājumi

22. Tā kā nepastāv valsts tiesību akti, kas reglamentētu pamatlietā aplūkoto jomu, iesniedzējtiesa uzskata, ka *Kopioisto* celtās prasības par pārkāpumu pieņemamība ir atkarīga no Direktīvas 2004/48 atbilstošo normu interpretācijas, lasot tās no Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 17. un 47. panta skatpunkta.

23. Šādā kontekstā iesniedzējtiesa vispirms jautā, vai KPO tiesības lūgt Direktīvā 2004/48 paredzēto pasākumu piemērošanu ir atkarīgas vienīgi no to vispārīgām tiesībām celt prasību tiesā, vai arī no tādu piemērojamo tiesību aktu normu pastāvēšanas, kas pieņemtas īpaši šim nolūkam.

24. *Korkein oikeus* (Augstākā tiesa) pēc tam jautā, vai “tiešās ieinteresētības” jēdziens, kas lietots Direktīvas 2004/48 18. apsvērumā, ir autonomas Savienības tiesību jēdziens un līdz ar to šā jēdziena vienveidīga interpretācija liktu atzīt KPO tiešo ieinteresētību lūgt savā vārdā šajā direktīvā paredzēto pasākumu piemērošanu.

25. Visbeidzot, tad, ja KPO būtu tiesīgas lūgt Direktīvā 2004/48 paredzēto pasākumu piemērošanu, iesniedzējtiesa jautā, kādas būtu sekas attiecībā uz tiesību īpašnieku, kas nav organizācijas biedri, pamattiesībām, kuras noteiktas Hartas 17. un 47. pantā, gadījumā, kad šīs organizācijas ir pilnvarotas piešķirt paplašinātās kolektīvās licences.

26. Šādā kontekstā *Korkein oikeus* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai attiecībā uz līgumiskās licencēšanas organizācijām, kas kolektīvi pārvalda intelektuālā īpašuma tiesības, ar tiesībām celt uz šo tiesību aizstāvību vērstu prasību, kam priekšnoteikums ir no Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkta izrietošs *locus standi*, ir jāsaprot tikai vispārējas tiesības celt prasību tiesā kā lietas dalībniekam, vai arī ir nepieciešamas valsts tiesību aktos skaidri atzītas tiesības savā vārdā celt prasību, lai aizstāvētu attiecīgās tiesības?
- 2) Vai interpretācijā, kas balstīta uz Direktīvas 2004/48 4. panta c) punktu, frāze “tieši ieinteresēta tās pārstāvētajiem tiesību īpašniekiem piederošu autortiesību aizstāvībā” visās dalībvalstīs ir jāinterpretē vienveidīgi attiecībā uz mantisko tiesību pārvaldījuma organizācijas Direktīvas 2014/26 3. panta a) punkta izpratnē tiesībām celt prasību savā vārdā par autortiesību pārkāpumu, ja:

- i) runa ir par tādu darbu izmantošanu, attiecībā uz kuriem organizācijai kā līgumiskās licencēšanas organizācijai Autortiesību likuma izpratnē ir tiesības piešķirt paplašinātas kolektīvās licences, kas licenciātam ļauj izmantot arī tādu šīs nozares autoru darbus, kuri nav pilnvarojuši šo organizāciju pārvaldīt savas tiesības;
 - ii) runa ir par tādu darbu izmantošanu, attiecībā uz kuriem autori uz līguma vai pilnvaras pamata ir pilnvarojuši organizāciju pārstāvēt savas tiesības, nenododot organizācijai autortiesības.
- 3) Ja pieņem, ka organizācijai kā līgumiskās licencēšanas organizācijai ir tiešā ieinteresētība un *locus standi* celt prasību savā vārdā: kāda nozīme, izvērtējot *locus standi*, – attiecīgā gadījumā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. un 47. panta kontekstā – ir tam, ka organizācija kā līgumiskās licencēšanas organizācija pārstāv arī autorus, kuri nav pilnvarojuši to pārvaldīt savas tiesības, kā arī tam, ka organizācijas tiesības celt prasību, lai aizstāvētu šādu autoru tiesības, nav reglamentētas tiesību aktos?”

27. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesā iesniegts 2022. gada 15. martā. Rakstveida apsvērumus iesniedza pamatlīetas puses, Somijas un Polijas valdības, kā arī Komisija. Tiesvedības rakstveida daļas noslēgumā Tiesa uzskatīja, ka tai ir visa nepieciešamā informācija, lai lemtu bez tiesas sēdes rīkošanas.

Juridiskā analīze

Par pirmo prejudiciālo jautājumu

28. Pirmajā jautājumā iesniedzējtiesa vaicā, vai attiecībā uz līgumiskās licencēšanas organizācijām, kas kolektīvi pārvalda intelektuālā īpašuma tiesības, tiesības celt prasību tiesā kā šo tiesību aizstāvim, kas ir *locus standi* priekšnosacījums atbilstoši Direktīvas 2004/48 4. panta c) punktam, attiecas vienīgi uz valsts tiesībās paredzētajām vispārīgajām tiesībām celt prasību tiesā kā lietas dalībniekam, vai arī tiesībām iesniegt prasību savā vārdā nolūkā aizstāvēt šādas tiesības, kas ir skaidri jāatzīst valsts tiesībās.

29. Vieglākai uztverei un lai skaidri nošķirtu starp tiesībām celt prasību tiesā (kas parasti piemīt juridiskai personai) un *locus standi* (kuras tiek novērtētas, ņemot vērā strīda raksturu un priekšmetu), ierosinu Tiesai pārformulēt šo jautājumu tādējādi, ka iesniedzējtiesa ar to būtībā vēlas noskaidrot, vai intelektuālā īpašuma tiesību kolektīvās pārvaldības organizāciju tiesību prasīt Direktīvas 2004/48 II nodaļā paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu šīs direktīvas 4. panta c) punkta izpratnē vienīgais nosacījums ir šo organizāciju tiesības celt prasību tiesā, vai arī to *locus standi* individuālo tiesību, kuru pārvaldība tām uzticēta, aizstāvībā ir jābūt skaidri noteiktām valsts tiesībās.

30. Lai sniegtu atbildi uz šo jautājumu, vispirms jānosaka, vai “[tiesības] prasīt” Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkta izpratnē ir atkarīgas vienīgi no KPO tiesībām celt prasību tiesā, vai arī no šo organizāciju *locus standi*. Otrajā gadījumā ir arī jānosaka, vai *locus standi* ir skaidri jānosaka piemērojamos tiesību aktos.

Par "tiesībām prasīt" interpretāciju Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkta izpratnē

31. Pirmais jautājums man nešķiet īpaši sarežģīts. Manuprāt, nav nekādu šaubu, ka KPO tiesības prasīt Direktīvas 2004/48 II nodaļā paredzēto pasākumu piemērošanu ir atkarīgas no to *locus standi*, tādējādi ar vispārīgām tiesībām celt prasību tiesā šajā gadījumā nepietiek.

32. Vārdkopa "tiesības prasīt", kas lietota Direktīvas 2004/48 4. panta c) punktā, šajā ziņā šķiet nepietiekami precīza. Taču šī tiesību norma jālasa no šīs direktīvas 18. apsvēruma skatpunkta. Šie izteikumi ir interpretēti spriedumā *SNB-REACT*⁸, kurā Tiesa nosprieda, ka "dalībvalstīm preču zīmju īpašnieku tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija [...] ir jāatzīst par tiesīgu savā vārdā prasīt [minētajā] direktīvā paredzēto tiesību aizsardzības līdzekļu piemērošanu, lai aizsargātu šo īpašnieku tiesības, un savā vārdā celt prasību tiesā, lai īstenotu minētās tiesības, ar nosacījumu, ka šī organizācija saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir uzskatāma par tādu, kas ir tieši ieinteresēta šādu tiesību aizstāvībā, un ka šie tiesību akti ļauj tai šajā nolūkā vērsties tiesā"⁹.

33. No tā, manuprāt, skaidri izriet, ka "tiesības prasīt" Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkta izpratnē ir atkarīgas ne tikai no vispārīgām tiesībām celt prasību tiesā, bet arī no *locus standi* tiesībām, kas saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem ir KPO.

34. Piebildišu, ka pretēja interpretācija, kas "tiesības prasīt" Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkta izpratnē pakļautu vienīgi nosacījumam par tiesībām celt prasību tiesā, atņemtu šim nosacījumam jebkādu praktisku piemērojamību.

35. Proti, kā norādījusi Somijas valdība¹⁰, tiesības celt prasību tiesā ir parasta juridiskas personas iezīme, kura vispārīgi piemīt KPO neatkarīgi no formu dažādības, kas piemīt šīm organizācijām saskaņā ar valstu tiesisko regulējumu¹¹. Praksē neskaidrības rada vienīgi KPO *locus standi* un interese celt prasību¹².

36. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uzskatu, ka tiesības prasīt Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkta izpratnē ir atkarīgas no KPO *locus standi* nostiprināšanas. Tādēļ jānosaka, vai šīs tiesības ir skaidri jānostiprina [tiesību aktos].

Par nepieciešamību skaidri nostiprināt "locus standi"

37. Ciktāl pirmais prejudiciālais jautājums attiecas uz nepieciešamību skaidri nostiprināt KPO *locus standi* valsts tiesībās, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai šo tiesību nostiprināšanas pamatā vajadzētu būt rakstiskai likuma normai.

38. Šajā ziņā, ņemot vērā grūtības, kādas rodas saistībā ar iespējamu KPO *locus standi* atzīšanu pašām savā vārdā, nevis tiesību īpašnieku vārdā¹³, uzskatu, ka tiesību akta līmeņa teksta pieņemšana būtu vislabāk piemērota, lai atbilstu tiesiskās drošības prasībām.

⁸ Spriedums, 2018. gada 7. augusts (C-521/17, turpmāk tekstā – "*SNB-REACT*", EU:C:2018:639).

⁹ Spriedums *SNB-REACT* (39. punkts). Mans izcēlums.

¹⁰ Skat. Somijas valdības rakstveida apsvērumus, 12. un 14. punkts.

¹¹ No Direktīvas 2014/26 14. apsvēruma izriet, ka tā neuzliek pienākumu KPO pieņemt kādu īpašu juridisko formu. Praksē šīm organizācijām ir sabiedrību, apvienību, arodbiedrību vai fondu forma.

¹² Attiecībā uz domstarpībām, ko šis punkts rada Francijas tiesībās, skat. Vivant, M., Bruguière, J.-M., *Droit d'auteur et droits voisins*, 4. izd., Dalloz, Parīze, 2019, 1348. punkts, 1288.–1289. lpp.

¹³ Šīs grūtības iesniedzējtiesa minējusi trešajā prejudiciālajā jautājumā.

39. Taču praksē lielākajā daļā dalībvalstu nav normu, kas specifiski reglamentētu KPO *locus standi*¹⁴. Tādēļ nevar izslēgt, ka šo jautājumu regulētu vispārēja rakstura procesuāli noteikumi vai ka tas tiktu izlemts judikatūrā¹⁵, it īpaši tajās dalībvalstīs, kurās zemāka līmeņa tiesām ir formāli jāseko augstāko tiesu judikatūrai¹⁶.

40. Šādos apstākļos man šķiet, ka Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkta burtiska interpretācija, ciktāl tā KPO *locus standi* pakļauj “piemērojamo tiesību aktu *noteikum[iem]*” (mans izcēlums), noteiktos apstākļos radītu šīs direktīvas lietderīgās iedarbības vājināšanas risku.

41. Tādēļ uzskatu, ka šajā lietā Tiesa varētu iedvesmoties no savas judikatūras saistībā ar direktīvu transponēšanas noteikumiem¹⁷. Saskaņā ar šo judikatūru, “lai transponētu direktīvu, nav obligāti nepieciešams, lai tās saturs skaidri un detalizēti formālā un tekstuālā ziņā tiktu pārņemts normatīvajos vai administratīvajos aktos; pietiek, ja tiek ievērots vispārīgais juridiskais konteksts, lai pietiekami skaidri un precīzi varētu piemērot direktīvu”¹⁸.

42. Šādu juridisko kontekstu it īpaši var radīt iedibināta tiesu prakse¹⁹.

43. Tādēļ ierosinu Tiesai atbildēt uz pirmo prejudiciālo jautājumu, ka KPO tiesību prasīt Direktīvas 2004/48 II nodaļā paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu šīs direktīvas 4. panta c) punkta izpratnē nosacījums ir to *locus standi* nostiprināšana attiecībā uz tādu individuālo tiesību aizstāvību, kas tām uzticētas. Ja piemērojamos tiesību aktos šajā ziņā nav pieņemti nekādi noteikumi, šīs tiesības var izrietēt no vispārēja juridiskā konteksta ar nosacījumu, ka to apjoms un ietekme uz personu stāvokli ir pietiekami skaidri un precīzi noteikti.

Par otro prejudiciālo jautājumu

44. Otrā prejudiciālā jautājuma, kā to formulējusi iesniedzējtiesa, nolūks ir pārbaudīt frāzes “tieši ieinteresēta tās pārstāvētajiem tiesību īpašniekiem piederošu autortiesību aizstāvībā” autonomo raksturu.

45. Šāda frāze nav atrodama nevienā Direktīvas 2004/48 tiesību normā. Nedaudz citādi formulētu to savukārt ir lietojusi Tiesa spriedumā *SNB-REACT*²⁰ saistībā ar šīs direktīvas 4. panta c) punkta interpretāciju, raugoties no minētās direktīvas 18. apsvēruma, kurā lietots jēdziens “tieši ieinteresētas”, skatpunkta²¹.

¹⁴ It īpaši Somijā nav pieņemta neviena šāda veida tiesību norma (skat. lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu 16. un nākamos punktus).

¹⁵ Kā tas, šķiet, bijis Francijā, kur Kasācijas tiesa ir izbeigusi (agrāk) pastāvošās juridiskās domstarpības, atsakoties atzīt KPO *locus standi* strīdos par tādu autoru tiesībām, kas nav organizācijas biedri (spriedums, 2013. gada 11. septembris, Nr. 12–17.795, FR:CCASS:2013:C100905).

¹⁶ Ilustrācijai – tā tas varētu būt Polijā, kur *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) paplašinātie sastāvi ir tiesīgi pieņemt “rezolūcijas, kam ir juridiska principa spēks” atbilstoši *Ustawa o Sądzie Najwyższym* (Augstāko tiesu likums) 87. panta 1. punktam.

¹⁷ Šo judikatūru pamatlietai var piemērot vienīgi pēc analogijas, nevis tieši, jo KPO *locus standi* atzišana valsts tiesībās, manuprāt, neizriet no Direktīvā 2004/48 izvirzītajām prasībām. Iemesli, kas man liek izdarīt šādu secinājumu, tiks sniegti tajā analīzes daļā, kas veltīta otrajam prejudiciālajam jautājumam.

¹⁸ Skat. spriedumu, 2014. gada 13. februāris, Komisija/Apvienotā Karaliste (C-530/11, EU:C:2014:67, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

¹⁹ Skat. spriedumu, 2014. gada 13. februāris, Komisija/Apvienotā Karaliste (C-530/11, EU:C:2014:67, 34.–36. punkts un tajā minētā judikatūra).

²⁰ Spriedums *SNB-REACT* (38. punkts).

²¹ Spriedums *SNB-REACT* (33. punkts).

46. Balstoties uz šo apsvērumu, Tiesa nosprieda, ka Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkts ir jāsaprot tādējādi, ka tad, ja organizācija, kas atbild par intelektuālo tiesību kolektīvo pārvaldījumu, saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir uzskatāma par tādu, kura ir *tieši ieinteresēta* minēto tiesību aizstāvībā, dalībvalstīm ir jāatzīst, ka šī organizācija ir tiesīga prasīt šajā direktīvā paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu²².

47. Šādā kontekstā man šķiet – tas, ko iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, jautājot Tiesai par spriedumā *SNB-REACT* lietotā jēdziena “tieši ieinteresētas” autonomo raksturu, ir pienākuma, kas dalībvalstīm uzlikts saskaņā ar Direktīvas 2004/48 tiesību normām, atzīt KPO ieinteresētību savā vārdā celt prasību lietās par šīs direktīvas 4. panta c) punktā minēto pasākumu piemērošanu, eksistenci un iespējamo apjomu gadījumā, ja šāda ieinteresētība neizriet no valsts tiesiskā regulējuma.

48. Tādēļ ierosinu pārformulēt otro prejudiciālo jautājumu tādējādi, ka šajā jautājumā iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkta normas ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstīm ir jāatzīst šajā tiesību normā minēto organizāciju, kas ir pilnvarotas piešķirt kolektīvās licences, tiešā ieinteresētība savā vārdā prasīt šīs direktīvas II nodaļā paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu, piemēram, prasības par parkāpumu, piemērošanu, gadījumā, ja šāda ieinteresētība neizriet no valsts tiesiskā regulējuma.

49. Būtībā uz šo jautājumu ir atbildēts noliedzoši spriedumā *SNB-REACT*²³, un neredzu, kāda iemesla dēļ Tiesai būtu jāsniedz atšķirīga atbilde šajā lietā.

50. Atgādinājumam – saskaņā ar Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkta normām tiesības prasīt šīs tiesību normas izpratnē ir pakļautas “piemērojamo tiesību aktu noteikum[iem]”. Šādā kontekstā Tiesa norādīja, ka “Direktīvas 2004/48 4. panta a) punktā ir paredzēts, ka par personām, kas ir tiesīgas prasīt šīs direktīvas II nodaļā minēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu, dalībvalstis katrā ziņā atzīst intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus, savukārt šīs direktīvas 4. panta b) līdz d) punktā – visos trijos punktos – ir precizēts, ka dalībvalstis atzīst tādas pašas tiesības arī citām personām, kā arī noteiktām konkrētām organizācijām, ciktāl to pieļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem”²⁴.

51. Attiecībā uz vārdkopu “piemērojamo tiesību aktu”, kas minēta šajā tiesību normā, Tiesa nosprieda, ka tā attiecas ne tikai uz valsts tiesību aktiem, bet arī uz Savienības tiesību aktiem²⁵.

52. Tādēļ, lai atbildētu uz otro prejudiciālo jautājumu, ir jānosaka, vai šobrīd spēkā esošajās Savienības tiesībās ir atzīta tādu KPO kā *Kopiosto* tiešā ieinteresētība savā vārdā prasīt Direktīvā 2004/48 paredzēto pasākumu piemērošanu.

53. Manuprāt, tā nav.

54. Pirmkārt, šādu ieinteresētību nevar izsecināt no Direktīvas 2004/48 tiesību normām.

²² Spriedums *SNB-REACT* (34. punkts).

²³ Skat. it īpaši spriedumu *SNB-REACT* (38. punkts).

²⁴ Spriedums *SNB-REACT* (28. punkts).

²⁵ Spriedums *SNB-REACT* (31. punkts).

55. Tieši pretēji – un neatkarīgi no Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkta apjoma, kas man šķiet skaidrs –, legīslatīvā darba attīstība saistībā ar šo tiesību normu norāda, ka šī direktīva neuzliek dalībvalstīm pienākumu atzīt KPO *locus standi* iespēju strīdos par tiesību īpašnieku individuālajām tiesībām. Patiesībā Komisijas sākotnējā priekšlikumā iekļautā norma, kas paredzēja šādu pienākumu, tika noraidīta²⁶.

56. Otrkārt, KPO interese celt prasību, manuprāt, neizriet arī no Direktīvas 2014/26 normām. Tomēr šajā ziņā, man šķiet, ir vieta šaubām.

57. Proti, Direktīvas 2014/26 35. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, ka “*strīdus starp kolektīvā pārvaldījuma organizācijām un izmantotājiem*, jo īpaši par esošajiem un piedāvātajiem licencēšanas nosacījumiem vai līguma pārkāpumiem, var iesniegt tiesā” (mans izcēlums). Ņemot vērā šīs tiesību normas apjomu, var secināt, ka tajā ir netieši atzīta KPO interese celt prasību [KPO] strīdos ar izmantotājiem.

58. Tomēr šīs tiesību normas izolēts lasījums būtu pretējs Direktīvas 2014/26 mērķiem un vispārējai sistēmai, kuras priekšmets nav reglamentēt KPO procesuālās spējas²⁷. Turklāt šādu lasījumu būtu grūti salāgot ar Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkta normām, kuras reglamentē šo jomu un no kurām Direktīva 2014/26 neatkāpjas. Tādēļ uzskatu, ka šīs pēdējās direktīvas 35. panta 1. punktā nav nostiprināta KPO interese celt prasību.

59. Visbeidzot, šāda interese neizriet arī no Direktīvas (ES) 2019/790²⁸ 12. panta, kurā dalībvalstīm dažās šajā tiesību normā paredzētās situācijās ir atļauts izveidot paplašinātu kolektīvo licenču sistēmu²⁹.

60. Šajā jautājumā nepiekrītu Komisijas vērtējumam³⁰, tā, šķiet, interpretējusi formulējumus “organizācij[a] [..], [par kuru ir pieņemts, ka tā pārstāv] tiesību subjektus” un “tiesiskās prezumpcijas attiecībā uz pārstāvību”, kas ietverti attiecīgi Direktīvas 2019/790 12. panta 1. punkta b) apakšpunktā un Direktīvas 2014/26 12. apsvērumā, kā tādus, kas attiecas uz KPO

²⁶ Priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par pasākumiem un kārtību, lai nodrošinātu intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu (COM(2003) 46 final) 5. panta “Personas, kas ir tiesīgas prasīt minēto pasākumu un kārtības piemērošanu” 2. punktā bija paredzēts, ka “Dalībvalstis atzīst tiesību pārvaldības vai profesionālās aizstāvības organizācijām, ciktāl tās pārstāv intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus vai citas personas, kas ir pilnvarotas izmantot šīs tiesības saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, tiesības prasīt šajā nodaļā paredzēto pasākumu un kārtības piemērošanu, tostarp tiesības celt prasību tiesā, lai aizstāvētu kolektīvās vai individuālās tiesības vai intereses, par kurām tās atbild” (mans izcēlums).

²⁷ Ņemot vērā Direktīvas 2014/26 8. un 9. apsvērumu, tās mērķis ir koordinēt valstu noteikumus par mantisko tiesību KPO īstenošanu, autortiesību un blakustiesību pārvaldījuma pieejamību, par to pārvaldības kārtību, par to uzraudzības sistēmu, kā arī nodrošināt augstus vadības, finansiālās pārvaldības, pārredzamības un šo organizāciju ziņošanas [informācijas sniegšanas] standartus.

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2019. gada 17. aprīlis) par autortiesībām un blakustiesībām digitālajā vienotajā tirgū un ar ko groza Direktīvas 96/9/EK un 2001/29/EK (OV 2019, L 130, 92. lpp.). Kā norādījusi Komisija, šī direktīva neietekmē atbildi, kas šajā lietā jāsniedz uz otro prejudiciālo jautājumu, jo tā nav piemērojama pamatlietai *rationae temporis*. Taču man šķiet noderīgi pievērsties šīs direktīvas 12. panta 1. punkta b) apakšpunktam, ko Komisija minējusi savos rakstveida apsvērumos.

²⁹ Direktīvas 2019/790 12. panta “Kolektīvā licencēšana ar paplašinātu tvērumu [paplašināto kolektīvo licenču piešķiršana]” 1. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis attiecībā uz lietošanu savā teritorijā, ievērojot šajā pantā paredzētos aizsardzības pasākumus, var paredzēt, ka gadījumā, ja kolektīvā pārvaldījuma organizācija, uz kuru attiecas valsts noteikumi, ar kuriem īsteno Direktīvu [2014/26], saskaņā ar pilnvarojumu, ko tai devuši tiesību subjekti, noslēdz licences līgumu par darbu vai blakustiesību objektu izmantošanu:

a) šāda līguma darbības jomu var paplašināt, attiecinot līgumu uz to tiesību subjektu tiesībām, kuri ar tiesību nodošanu, licenci vai jebkuru citu līgumisku vienošanos nav devuši atļauju minētai kolektīvā pārvaldījuma organizācijai viņus pārstāvēt; vai

b) saistībā ar šādu vienošanos, organizācijai ir juridiskas pilnvaras pārstāvēt tiesību subjektus, kuri to minētajai organizācijai nav attiecīgi atļāvuši, vai var pieņemt, ka organizācija šādus tiesību subjektus pārstāv.”

³⁰ Komisijas rakstveida apsvērumu 24. un 26. punkts.

procesuālajām spējām. Taču kontekstā, kādā tie lietoti, šie izteikumi attiecas uz vienu no paplašināto *licenču piešķiršanas veidiem*, kas atšķiras no “klasiskā” modeļa ar lielāku tiesību īpašniekiem piešķirto brīvību³¹.

61. Piebildešu, ka tiesību pārvaldīt tiesības nostiprināšana neparedz ar to saistīto *locus standi* vai intereses celt prasību atzīšanu. Daži kolektīvās pārvaldības mehānismi, piemēram, pārstāvības tiesiskās prezumpcijas režīms, obligāti nenozīmē tiesību nodošanu KPO, līdz ar to tiesības piešķirt paplašināto licenci neparedz *locus standi* tiesību īpašnieku vietā netiešu nostiprināšanu³². Tās var attiecīgā gadījumā izrietēt no šim nolūkam īpaši pieņemtām tiesību normām³³.

62. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uzskatu, ka spēkā esošās Savienības tiesību normas neuzliek dalībvalstīm pienākumu atzīt KPO interesi celt prasību savā vārdā strīdos, kas attiecas uz Direktīvā 2004/48 paredzēto pasākumu piemērošanu.

63. Līdz ar to ierosinu Tiesai uz otro prejudiciālo jautājumu atbildēt, ka Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkta normas ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstīm nav jāatzīst šajās tiesību normās minēto organizāciju, kas ir pilnvarotas piešķirt kolektīvās licences, tieša ieinteresētība savā vārdā prasīt šīs direktīvas II nodaļā paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu, piemēram, prasības par pārkāpumu, piemērošanu, ja šāda ieinteresētība neizriet no piemērojamā valsts tiesiskā regulējuma.

Par trešo prejudiciālo jautājumu

64. Trešais prejudiciālais jautājums ir uzdots gadījumā, ja tad, ja valsts tiesībās nav atbilstoša regulējuma, tiktu uzskatīts, ka Direktīvas 2004/48 tiesību normas uzliek dalībvalstīm pienākumu atzīt KPO *locus standi* savā vārdā strīdos par tiesībām, uz kurām attiecas paplašinātās licences. Iesniedzējtiesa jautā, vai šāds pienākums būtu atbilstošs Hartas 17. un 47. pantā nostiprinātajām tiesībām.

65. Ņemot vērā atbildi, ko ierosinu sniegt uz otro prejudiciālo jautājumu, uzskatu, ka uz trešo jautājumu nav jāatbild. Iesniedzējtiesas izvirzītā problēma var rasties un var tikt vērtēta tikai valsts tiesiskā regulējuma kontekstā, kurā būtu nostiprinātas KPO *locus standi* un interese celt prasību, taču šajā lietā tāda nav³⁴.

66. Piebildešu, ka *locus standi* var lietderīgi atzīt KPO tikai tad, ja ir atbilstoši nodrošinātas autoru intereses un pamattiesības, kas ir atkarīgs no materiālu un procesuālu tiesisko regulējumu, kas ir daļēji saskaņoti Direktīvas 2014/26 tiesību normās, kopuma valsts tiesībās.

³¹ Paplašinātās licences mehānismu tipoloģiju un to raksturojumu skat. pētījumā, kas veikts Komisijas vārdā, *Study on Emerging Issues on Collective Licensing Practices in the Digital Environment*, Publications Office of the European Union, Luksemburga, 2021, 132. lpp.

³² Šā paša iemesla dēļ uzskatu, ka *Kopioisto locus standi* pamatlietā nevar izsecināt no Direktīvas 93/83 tiesību normām, jo šīs direktīvas 9. pantā ir paredzēts obligātās kolektīvās pārvaldības mehānisms kabeļu retranslācijas jomā.

³³ Piemēram, tā tas ir Polijā, kur KPO, kurām ir pārstāvības tiesiskā prezumpcija, *locus standi* ir nostiprinātas 2018. gada 15. jūnija *Ustawa o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi* (Autortiesību un blakustiesību kolektīvās pārvaldības likums) 5. panta 1. punktā.

³⁴ Skat. lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu 16.–19. punktu.

67. Šie regulējumi attiecas uz tādiem jautājumiem kā *opt-out* mehānisma esamība tiesību pārvaldības jomā, tiesību īpašnieku tiesības iestāties lietā vai iebilst, iespējamās KPO atteikšanās no prasības sekas, strīdu alternatīvas izšķiršanas procedūru apjoms un ietekme vai iespēja ierosināt pārvaldītāja atbildību par zaudējumu atlīdzību kvaziligumiskās attiecībās, piemēram, *negotiorum gestio*. Taču šīs lietas apstākļos šiem jautājumiem ir hipotētisks raksturs.

Secinājumi

68. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai atbildēt uz *Korkein oikeus* (Augstākā tiesa, Somija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem šādi:

- 1) Intelektuālā īpašuma tiesību kolektīvās pārvaldības organizāciju tiesību prasīt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/48/EK (2004. gada 29. aprīlis) par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu II nodaļā paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu šīs direktīvas 4. panta c) punkta izpratnē nosacījums ir to *locus standi* nostiprināšana attiecībā uz tādu individuālo tiesību aizstāvību, kas tām uzticētas. Ja piemērojamos tiesību aktos šajā ziņā nav pieņemti nekādi noteikumi, šīs tiesības var izrietēt no vispārēja juridiskā konteksta ar nosacījumu, ka to apjoms un ietekme uz personu stāvokli ir pietiekami skaidri un precīzi noteikti.
- 2) Direktīvas 2004/48 4. panta c) punkta normas ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstīm nav jāatzīst šajās tiesību normās minēto organizāciju, kas ir pilnvarotas piešķirt kolektīvās licences, tieša ieinteresētība savā vārdā prasīt šīs direktīvas II nodaļā paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu, piemēram, prasības par pārkāpumu, piemērošanu, ja šāda ieinteresētība neizriet no piemērojamā valsts tiesiskā regulējuma.